

Két évtized Eger város főépítészeként

Regionális Főépítési Forum

Eger, 2025. 02. 12.

„Két évtized Eger város főépítészeként”

Ezt a címet kaptam a szervezőktől. A két évtized között volt közel 5 év mezőkövesdi főépítészség.

A két évtized között az eltelt idő, a főépítési tevékenység és hálózat fejlődése és a bennem gyülemelő tapasztalatok okán sokban különbözött, de az a főépítési munka lényegét tekintve alapvetően nem változott.

A két periódust sok minden összekapcsolta, pl Habis László alpolgármester, majd polgármester úrral való munkatársi később baráti kapcsolat, de ha egy dolgot kellene megnevezni, azt mondanám az USZODA, ami Egerben nem egy létesítmény nem is egy hely, hanem egy fogalom.

Az uszodához kapcsolódó fejlesztések kapcsán szeretném a Két évtized főépítési feladatait, eredményeit és kudarcait bemutatni.

1994-ben úgy lettem főépítész, hogy az elődöm Dely Gyuri és Dr. Ringelhann György az első szabadon választott polgármester nem értettek egyet az új fedett uszoda telepítési helyében.

Így az uszoda kapcsán, máris itt vagyunk a főépítészség egyik alapkérdésénél.

Kapcsolat a szakmával, kapcsolat a helyi politikával kapcsolat a városlakókkal.

Hogyan lehet olyan kompromisszumot találni, ami a város fejlesztését, hosszú és rövidtávú érdekeit képviseli (ha ezeket egyáltalán meg lehet fogalmazni), úgy, hogy az a városlakók számára is elfogadható legyen.

Mik határozzák meg ezeket a fejlesztési irányokat.

Nyilván a helyszín adottságai, urbanisztikai szakmai elvárások, de ugyanilyen fontos, hogy az ott élők milyen megoldást fejlesztési irányt tudnak elfogadni, mit éreznek magukénak, sajátjuknak.

Ellenkező esetben a fejlesztés nem fog működni, az üzemeltetés akadozni fog és a létesítmény állapota romlik a karbantartás csak nyűg ezért az is elmarad.

Magam részéről el tudtam fogadni a lakótelepi telepítési helyel ellentétben, a meglévő vizes létesítmények környezetében a patinás Bárány uszoda mellett, a hagyományosan úszó és vízilabda sport által használt terület fejlesztését, értékeinek megőrzését, gazdagítását.

A helyi politika akkoriban nem szorítkozott az együtt szavazunk pártfegyelemre, valódi viták zajlottak, a képviselők a város érdekében saját önálló gondolatokat fogalmaztak meg. Ez hosszas vitákat eredményezett a közgyűlésben, de a városlakó ebből megismerhette az érveket.

A városlakók tájékoztatása, a velük történő kommunikáció, mindenki számára újdonság volt. Az újfajta kihívásoknak való megfelelést, egymástól tanultuk.

Itt egy új szakmai kapcsolatrendszert kell kiemelni, a MJVSZ főépítészeinek félévente történő találkozását, konzultációját, ami mindig más más városban történt.

Ezek közel hasonló nagyságú települések hasonló problémákkal. A találkozók nagyon konstruktívak voltak, tanultuk a jogszabályváltozások hatásait, kommunikációs technikákat, jó gyakorlatokat.

Sajnos később a főépítészek, köztisztviselők helyett, választott képviselők politikusok kerültek ezekre a rendezvényekre, kiszorítva a szakembereket, így a főépítési munkát érintő kérdések megvitatása lassan elmaradt.

A 2010-es években a Megyei Jogú Városok Szövetsége keretében újraéledt a Megyei Jogú Városok főépítészeinek találkozása, több kérdésben adtunk javaslatot véleményt, ez a szakmagyakorlás és a törvényalkotás közvetlen kapcsolatát jelentette. Ez a jó gyakorlat ma is folytatható lenne.

A másik szervezet aminek tagja voltam az Országos Főépítési Kollégium. Ez a szervezet az évenkénti főépítési konferenciákat beleértve, széleskörű szakmai segítséget nyújtott és nyújt ma is. Lásd a mai rendezvény.

A következő szakmai fórum a tervtanács.

Egerben elsőként, még Dely Gyuri hozta létre a városi tervtanácsot, amit tovább üzemeltettünk.

Meggyőződésem volt és mai is az, hogy a jólműködő tervtanács olyan szakmai fórum tud lenni, ami a magukra maradt tervezők számára visszajelzést, segítséget ad, persze feltételezzük mind két fél nyitottságát, valamint, hogy a bírálók nem a saját prekonceptiójukat akarják a tervezőre erőltetni, hanem a tervet elemzik.

Ma a tervtanácsok sokkal szélesebb körben nyújtanak lehetőséget a szakmai konzultációra. A mi felelősségünk, hogy ezzel a lehetőséggel élni tudjunk.

Nem szabad, hogy a tervtanács munkája a minőségi épületek megszületése helyett, akadékoskodó, szőrszálhasogató legyen, és ne akarjon a tervezőkre bonyolult, drága műszaki megoldásokat kényszeríteni, figyelembe kell venni a beruházó szempontjait.

Öt év szünet után 2008-ban lettem ismét Egri Főépítész, ekkor kezdődött a második évtized.

Az eltelt évek tapasztalata alapján, az első dolgom volt a kapcsolatépítés.

Akkor Egerben a több városrészeire készülő szabályozási terv állt jóváhagyás előtt.

Végig egyeztettem a tervezőkkel részleteiben a teljes anyagot, amiben nagy segítség volt a helyi tervtanács, ahol az építész kollégák időt, fáradságot nem kímélve több napon keresztül tárgyalták az anyagot, elsősorban nem kritizálva, hanem javaslatokat téve.

A polgármester lehetőséget adott, hogy a közgyűlés előtt kibővített frakció ülésen a képviselők számára is bemutassuk a munkát.

A következő lépés egy szakmailag erős főépítész iroda létrehozása volt.

Büszkén emlegetem, hogy 5 építészmérnök dolgozott a főépítész irodán. Így érdemi szakmai konzultációkat, jól működő tervtanácsot és a fejlesztési lehetőségeket megalapozó vázlatokat készítettünk.

Tehát nem csak a bürokratikus hivatali munkát, hanem alkotó tevékenységet folytatunk.

Több olyan feladattal találkoztunk, ahol a helyi szakmai közösséget meghaladó, még szélesebb körű szakmai közreműködésre volt szükség.

Az erős szakmai stáb lehetővé tette, hogy Országos nyílt tervpályázatokat hirdessünk. Egy országos tervpályázati kiírás megfogalmazásához, a tervpályázat lebonyolításához szükség

van a felkészült építész kollégák közreműködésére. Abban az időben, és úgy gondolom napjainkban sem mondható ez általánosnak.

Az első a Dobó tér és környéke új belvárosi térrendszer kialakítása volt.

A pályázat sikeres és eredményes volt, de az egri belváros szintén egy olyan terület, amihez a városlakók érzelmileg kötődnek, ezért számtalan kritikát kaptunk, amit fórumok sokaságán keresztül egyeztettük az érdeklődőkkel.

Fárasztó sokszor embert próbáló, de hasznos munka volt, mert kialakult egy kapcsolat a főépítési iroda és a városi polgárok között. Meg kellett tapasztalni, hogy országos hírv szakemberek közreműködése, logikus észérvek sem elegendők, az érzelmekből fakadó indulatos véleménynyilvánítók meggyőzésére.

Ekkor szembesültem a legerősebben, hogy a nem elég szakmailag jó munkát végezni, de a városlakók együttműködése nélkül nincs sikeres project.

Ennek az együttműködés kialakításának jó része, főépítési feladat.

A másik jelentős tervpályázat a Bárány Uszoda felújítása. *Már megint az uszoda.*

Aki ismeri az egri uszodába járókat, az tudja, hogy az uszoda még a belvárosnál is érzékenyebb terület. Már a zsűriben is voltak viták az egri és nem egri zsűritagok között.

Ráadásul a nyertes nem egri építész lett.

Ismét fórumok, kiállítások következtek.

A legnagyobb örömöm akkor volt, amikor megépült az új létesítmény, és egy régi uszodába járó megkeresett és azt mondta: a rajzokból nem hittem el, de most, ha bemegyek, valóban visszajön a régi Bárány atmoszférája.

A Bárány uszoda felújítása után egy nagyszabású fejlesztési elképzelés kidolgozásába kezdtünk, a Nemzeti Vízilabda és Úszó központ.

A helyi vizesportok hagyományaira az itt dolgozó sportolókra és szakemberekre meglévő infrastruktúrára, és a fürdőkönyék adottságaira alapoztuk az elképzelést.

Sajnos a projekt magvalósítására a városvezetés megváltozása után nem került sor, bár lehet, hogy nem volt elég társadalmi támogatása.

Befejezésül a fenti példákból is látszik, hogy a főépítész feladata az emberekkel való kapcsolattartás, minden lehetséges módon, konzultáció, lakossági fórum, tervtanács, és konstruktív kapcsolat az embereket képviselő politikusokkal.

Ahogy a múlt évben Kecskeméten egy hasonló rendezvényen Öveges László főépítész kollégám szenvedélyes előadásában leszögezte,

az a főépítész aki jó kapcsolatteremtő az jó főépítész, aki nem az nem.

Munkatársaimmal a két évtized alatt sok mindenbe belefogtunk, voltak sikereink és kudarcaink, nekem szép emlékeim maradtak.

Az uszoda felépítéséhez azért kellett egy Makovecz Imre és a NVUK továbbra is várat magára.

Rátkai Attila
főépítész

FŐBB KÖZLEKEDÉSI IRÁNYOK- GYALOGOS "ÖSVÉNYEK"

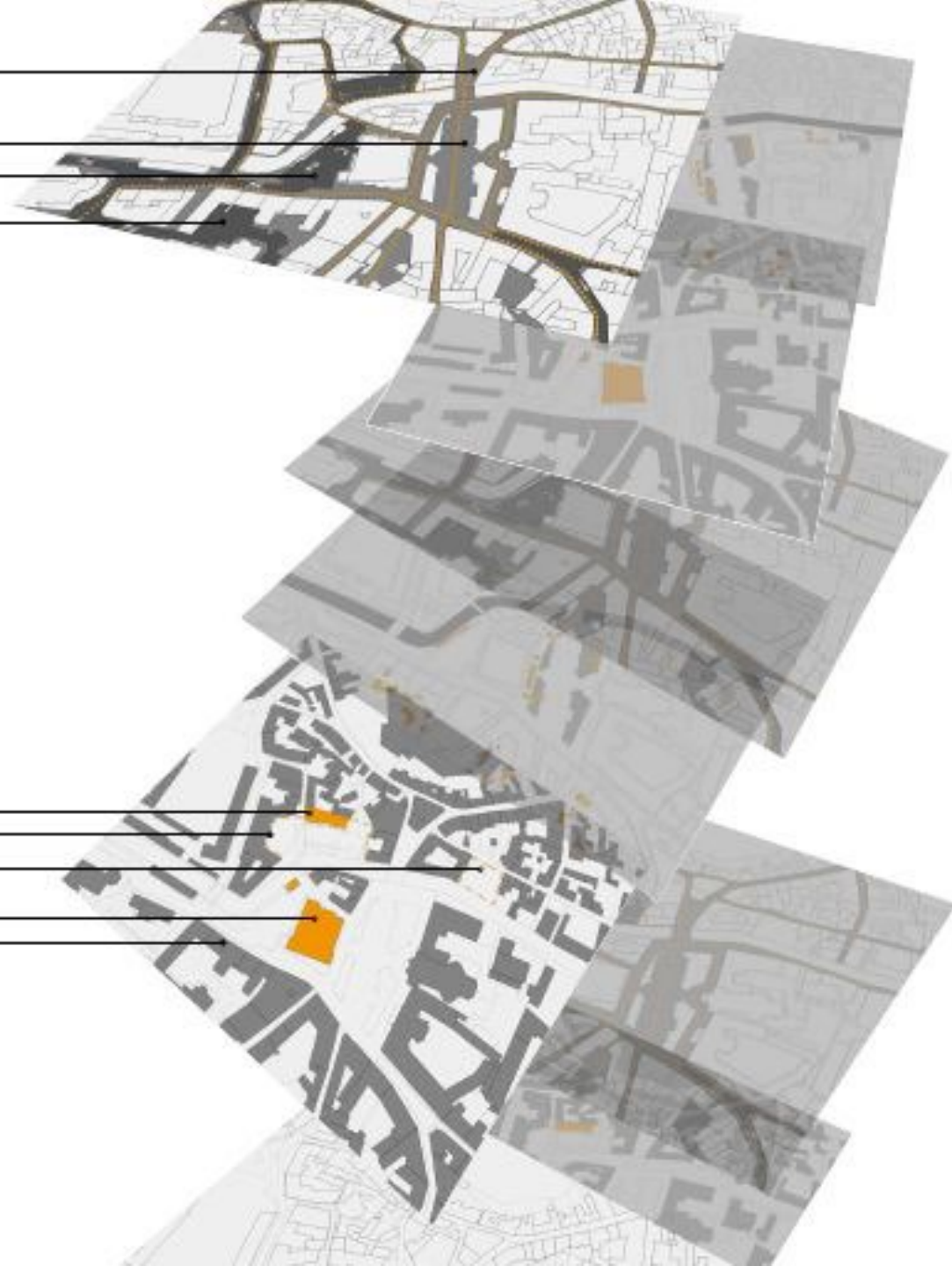
GYALOGOS HASZNÁLTATÚ KÖZTERÜLETEK

GÉPJÁRMŰRORGALOM SZÁMÁRA FENNTARTOTT FELÜLETEK

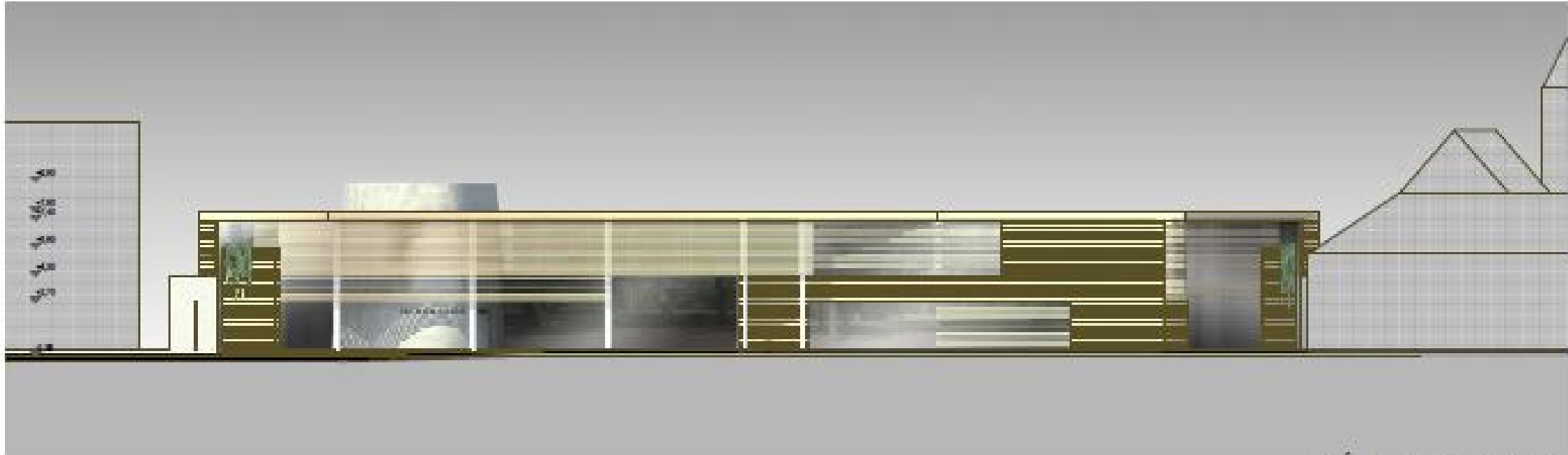
SZAKADOZOTT HIÁNYOS TÉRFAL

TÉRFALAKAT ALKOTÓ ÉPÜLTEK

EGER DOBÓ TÉR ÉS KÖRNYÉKÉNEK ÉPÍTÉSZETI REKONSTRUKCIÓJA 2008

DÉLI HOMLOKZAT

NEMZETI VÍZLABDA
ÉS ÜSZÖKÖZPONT

Köszönöm megtisztelő figyelmüket